

Ryszard Żmuda

Rada Biblioteczna Akademii Medycznej i Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (1983-2016)

Forum Bibliotek Medycznych 6/2 (12), 470-482

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Dr Ryszard Żmuda
Łódź – UM

RADA BIBLIOTECZNA AKADEMII MEDYCZNEJ I UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO W ŁODZI (1983-2016)

Abstract

The article presents the scope of responsibilities of the Library Council, an advisory body of the Rector of the Medical Academy and Medical University of Lodz. Moreover, it contains the photographic documentation of its members, including Chairmen. The activities of the Library Council during 30 years of its operation (1983-2013) have been regulated by the Higher Education Act of the 4th of May 1982 with further amendments and the relevant provisions of the Statutes of our University.

Streszczenie

W artykule przedstawiono zakres obowiązków Rady Bibliotecznej, organu opiniodawczo-doradczego Rektora, Akademii Medycznej i Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. Zaprezentowano również dokumentację fotograficzną członków, w tym przewodniczących. Działalność Rady Bibliotecznej w 30-leciu jej funkcjonowania (1983-2013) reguluje Ustawa o szkolnictwie wyższym z 4 V 1982 roku, z późniejszymi zmianami, oraz odpowiednie zapisy Statutów naszej Uczelni.

Z okazji Jubileuszu 30-lecia funkcjonowania w naszej Uczelni Rady Bibliotecznej (1983-2013), pragniemy zachować i utrwalić w pamięci oraz ocalić od zapomnienia jej członków i przedstawić Szanownym Czytelnikom zarys działalności w/w organu opiniodawczo-doradczego JM Rektora.

Zgodnie z *Ustawą o Szkolnictwie Wyższym* z dnia 4 maja 1982 roku (Dz. U. 1982 nr 14 poz. 113), w grudniu 1983 roku powołano w Akademii Medycznej w Łodzi Radę Biblioteczną.

Tryb działania, wybór członków, zadania określały statuty Uczelni AM/UM.

W najnowszym Statucie Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, z dnia 29 września 2011 roku, rozdział 4 § 42-45, paragraf 45 stanowi, że Rada Biblioteczna w szczególności¹:

---

¹ W statucie UM wprowadzane są liczne zmiany (aktualny dostępny jest wewnętrznie on-line. Uchwała Senatu nr 141/2013 z dnia 23 V 2013 roku wprowadziła zmianę zapisu w § 21 ust. 8, który otrzymał następujący tekst: „Biblioteki wydziałów, oddziałów, katedr, klinik i zakładów tworzy, przekształca i likwiduje Rektor po uzyskaniu opinii Rady Bibliotecznej”.

1. ustala politykę biblioteczno-informacyjną, stosownie do potrzeb działalności badawczej i dydaktycznej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi
2. określa zasady gromadzenia i wykorzystywania zbiorów bibliecznych
3. opiniuje wnioski kierowane do Rektora w sprawach dotyczących struktury i organizacji biblioteki oraz w sprawach związanych z działalnością i rozwojem systemu biblioteczno-informacyjnego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi
4. wypowiada się w sprawach obsady stanowisk kierowniczych w bibliotece, w tym: przedstawia Rektorowi kandydata na stanowisko dyrektora biblioteki oraz opiniuje wnioski dyrektora w sprawie kandydata (kandydatów) na zastępcę (zastępców)
5. opiniuje sprawozdania dyrektora biblioteki składane Senatowi
6. opiniuje projekt regulaminu systemu biblioteczno-informacyjnego
7. opiniuje sprawy dotyczące tworzenia, przekształcania i likwidacji bibliotek na wydziałach, oddziałach oraz w innych jednostkach organizacyjnych Uniwersytetu Medycznego
8. powołuje Komisję ds. Gromadzenia Zbiorów, w składzie: przewodniczący Rady Bibliecznej oraz dwóch członków
9. opiniuje protokoły z okresowych kontroli zbiorów
10. opiniuje inne sprawy przedstawione przez Rektora i dyrektora biblioteki

W jej skład wchodził, bądź wchodzi z wyboru przedstawiciel Senatu i poszczególnych wydziałów: Lekarskiego, Lekarsko-Dentystycznego (2002-2009), Wojskowo-Lekarskiego, Farmaceutycznego, Nauk Biomedycznych i Kształcenia Podyplomowego, Nauk o Zdrowiu, Fizjoterapii (2002-2009) Pielęgniarstwa i Położnictwa (2003-2010) oraz 2 z systemu biblioteczno-informacyjnego Akademii Medycznej/Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, 2 studentów i doktorant oraz z racji pełnionych funkcji także dyrektor Biblioteki i 2 zastępców (do spraw bibliotekoznawstwa i komputeryzacji). W początkowym okresie, do 1989 roku, był również reprezentant organizacji partyjnej (PZPR) i szef związków zawodowych (Związku Zawodowego Pracowników Służby Zdrowia).

Rada Biblieczna wspólnie z dyrekcją ksiąźnicy, kieruje działalnością systemu biblioteczno-informacyjnego Uczelni, który tworzyły do 2013 roku Biblioteka Główna/Uczelniana) i 21 tzw. bibliotek zakładowych, w tym: 2 wydziałowe, 1 oddziału, 10 katedr, 7 zakładów, 1 inna². Posiedzenia odbywają się zasadniczo 2-4 razy w roku, albo w miarę doraźnych potrzeb.

---

² Sądziłem, że w 2013 roku, w trakcie przeprowadzanej restrukturyzacji Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, racje bytu mają tylko największe biblioteki zakładowe z fachową obsadą etatową, do których należały: Biblioteka Wydziału Wojskowo-Lekarskiego, Biblioteka Wydziału Farmaceutycznego i Biblioteka Oddziału Stomatologicznego. Wcześniej rozważano również ewentualność, aby Bibliotekę Katedry Nauk Humanistycznych przekształcić w Bibliotekę Wydziału Nauk o Zdrowiu, a pozostałe mogły zostać zlikwidowane. Natomiast Kolegium Rektorskie podjęło decyzję o likwidacji wszystkich bibliotek zakładowych, co zostało zrealizowane do 31 XII 2013 roku.

Od 1983 roku członkami Rady Bibliotecznej Akademii Medycznej (1983-2002) i Uniwersytetu Medycznego (2002-2016) było wielu znamienitych nauczycieli akademickich oraz studentów, doktorantów i pracowników Biblioteki. W tym gronie zaszczytli nas swoją obecnością m. in. doktorzy *honoris causa*: dyrektor Instytutu Endokrynologii i Rektor AM – prof. dr hab. Marek Pawlikowski i prof. dr hab. Antoni Prusiński, byli dziekani: Wydziału Lekarskiego (prof. dr hab. Kazimierz Jędrzejewski, Wydziału Nauk Biomedycznych i Kształcenia Podyplomowego (prof. dr hab. Dariusz Nowak, obecnie Prorektor ds. Rozwoju Uczelni), Wydziału Wojskowo-Lekarskiego (prof. dr hab. Jan Błaszczyk); prof. dr hab. Elżbieta Mikiciuk-Olasik - obecnie Dziekan Wydziału Farmaceutycznego; Prodziekani: Wydziału Farmaceutycznego – prof. dr hab. Marek Mirowski, Wydziału Lekarsko-Dentystycznego – prof. dr hab. Magdalena Wochna-Sobańska, Wydziału Pielęgniarstwa i Położnictwa – prof. dr hab. Jan Komorowski, kierownicy katedr, klinik i zakładów. Należeli do nich lekarze (chirurdzy, dermatolodzy, endokrynolodzy, farmakolodzy, fizjologodzy, genetycy, ginekolodzy, interniści, kardiologodzy, nefrologodzy, neurochirurdzy, neurologodzy, stomatolodzy) farmaceutyci, biochemicy, poloniści, rusycyści, bibliotekoznawcy, bibliografowie, historycy, informatycy.

Przewodniczącymi Rady Bibliotecznej byli: mgr Jadwiga Piotrowska, bibliotekoznawca, dyrektor Biblioteki Głównej Akademii Medycznej w Łodzi, w latach 1983 – 1987; prof. dr hab. Michał Karasek, endokrynolog, w latach 1987-2008; prof. dr hab. Jacek Bartkowiak, biochemik, w latach 2008-2012. Obecnie funkcję tę sprawuje prof. dr hab. Marek Mirowski, biochemik, na kadencję 2012 – 2016. Początkowo przewodniczyli Radzie Bibliotecznej w uczelniach medycznych dyrektorzy bibliotek głównych, następnie słusznie podjęto decyzję, aby byli nimi samodzielni pracownicy nauki, a dyrektorzy nie byli u rektora pośrednikami we własnych sprawach. Ta sytuacja nie została jeszcze właściwie uregulowana w Gdańsku.

Na podstawie źródłowych materiałów archiwalnych i drukowanych oraz opracowań składy osobowe Rady Bibliotecznej w poszczególnych kadencjach przedstawiały się następująco:

1983 – 1987: doc. dr hab. Krystyna Badzian-Kobos, mgr Aleksandra Chojnowska, mgr Alicja Cierniak, mgr Barbara Grabińska, mgr Iwona Kamionka, doc. dr hab. Michał Karasek, prof. dr hab. Maria Królikowska, mgr Barbara Krupińska, mgr Balbina Łakoma, prof. dr hab. Maria Michalska, doc. dr hab. Zbigniew Orłowski, mgr Jadwiga Piotrowska, mgr Irena Smejda, prof. dr hab. Anna Szadowska, mgr Mirosława Szajna, mgr Krystyna Trzcńska, dr Ryszard Żmuda

1987 – 1991: doc. dr hab. Krystyna Badzian-Kobos, mgr Iwona Fabiańska, prof. dr hab. Antoni Jerzmanowski, prof. dr hab. Michał Karasek, prof. dr hab. Maria Królikowska, mgr Barbara Krupińska-Stachera, doc. dr hab. Lucyna Pijewska, mgr Jadwiga

Piotrowska, prof. dr hab. Anna Szadowska, mgr Helena Szymankiewicz, mgr Bogumiła Wiktorowska, dr Ryszard Żmuda

1991 – 1994: doc. dr hab. Krystyna Badzian-Kobos, mgr Iwona Fabiańska, prof. dr hab. Stefan Grudziński, prof. dr hab. Antoni Jerzmanowski, prof. dr hab. Michał Karasek, prof. dr hab. Maria Królikowska, mgr Grażyna Łukasiewicz, Adam Mikołajczyk, mgr Izabela Nowakowska, prof. dr hab. Wiesława Partyka, prof. dr hab. Lucyna Pijewska, prof. dr hab. Antoni Prusiński, prof. dr hab. Anna Szadowska, mgr Krystyna Trzcińska, Grzegorz Woszczek, Ewa Żak, dr Ryszard Żmuda

1994 – 1996: prof. dr hab. Michał Karasek, mgr Barbara Krupińska-Stachera, mgr Grażyna Łukasiewicz, mgr Izabela Nowakowska, prof. dr hab. Antoni Prusiński, prof. dr hab. Marek Pawlikowski, prof. dr hab. Anna Szadowska, prof. dr hab. Grażyna Śmiech-Słomkowska, mgr Krystyna Trzcińska, dr Ryszard Żmuda

1996 – 1999: prof. dr hab. Elżbieta Czarnecka, prof. dr hab. Michał Karasek, mgr Barbara Krupińska-Stachera, prof. dr hab. Krzysztof Kuzdak, mgr Grażyna Łukasiewicz, Marcin Maczkiewicz, mgr Izabela Nowakowska, prof. dr hab. Marek Pawlikowski, mgr Jolanta Stasiak, prof. dr hab. Grażyna Śmiech-Słomkowska, dr Ryszard Żmuda, Krzysztof Żołyński

1999 – 2002: prof. dr hab. Elżbieta Czarnecka, prof. dr hab. Kazimierz Jędrzejewski, prof. dr hab. Michał Karasek, mgr Grażyna Łukasiewicz, Katarzyna Malinowska, doc. dr hab. Elżbieta Mikiciuk-Olasik, mgr Izabela Nowakowska, Zbigniew Pastuszka, dr Magdalena Rządowolska, prof. dr hab. Grażyna Śmiech-Słomkowska, mgr Bogumiła Wiktorowska, dr Ryszard Żmuda

2002 – 2006: prof. dr hab. Jacek Bartkowiak, prof. Julita Chojnowska-Jeziarska, prof. dr hab. Elżbieta Czarnecka, prof. dr hab. Jan Czernicki, prof. Jan Henryk Goch, prof. dr hab. Michał Karasek, prof. dr hab. Jan Komorowski, mgr Grażyna Łukasiewicz, prof. dr hab. Dariusz Nowak, mgr Izabela Nowakowska, mgr Anna Strumiłło, prof. Grażyna Śmiech-Słomkowska, dr Ryszard Żmuda

2006 – 2008: prof. dr hab. Jacek Bartkowiak, lek. med. Maciej Białas, prof. dr hab. Grażyna Broniarczyk-Dyła, prof. dr hab. Elżbieta Czarnecka, prof. dr hab. Michał Karasek, prof. Małgorzata Karbownik-Lewińska, mgr inż. Witold Kozakiewicz, Michał Matyjaszczyk, mgr Izabela Nowakowska, prof. dr hab. Lech Polis, mgr Anna Strumiłło, prof. dr hab. Grażyna Śmiech-Słomkowska, prof. Elżbieta Waszczykowska, mgr Ewa Wieczorek, Michał Winter, prof. dr hab. Magdalena Wochna-Sobańska, dr Ryszard Żmuda

2008 – 2012: prof. dr hab. Piotr Arkuszewski, prof. dr hab. Jacek Bartkowiak, prof. dr hab. Grażyna Broniarczyk-Dyła, mgr Piotr Tomasz Cichocki, Kamil Gwozdowski, lek. med. Maciej Kędzierski, mgr inż. Witold Kozakiewicz, prof. dr hab. Julia Kruk-Jeromin, mgr Izabela Nowakowska, prof. dr hab. Elżbieta Pastwa, Adrian Soberka,

mgr Anna Strumiłło, prof. dr hab. Elżbieta Waszczykowska, dr hab. Katarzyna Winczyk, prof. dr hab. Magdalena Wochna-Sobańska, prof. dr hab. Halina Wysokińska, dr Ryszard Żmuda

2012 – 2016: prof. dr hab. Jacek Bartkowiak, prof. dr hab. Jan Błaszczyk, prof. dr hab. Łukasz Chrzanowski, mgr Piotr Tomasz Cichocki, Tomasz Guzik, mgr inż. Witold Kozakiewicz, prof. dr hab. Marek Mirowski, mgr Izabela Nowakowska, prof. dr hab. Tomasz Ochędalski, prof. dr hab. Lech Pomorski, mgr Anna Strumiłło, Justyna Torbiarczyk, mgr Katarzyna Wieczorek, dr Ryszard Żmuda

Przewodniczący Rady Bibliotecznej

Mgr Jadwiga Piotrowska

Prof. dr hab.
Michał Karasek

Prof. dr hab.
Jacek Bartkowiak

Prof. dr hab.
Marek Mirowski

Członkowie Rady Bibliotecznej (1983-2016)

Prof. dr hab.
Piotr Arkuszewski

Prof. dr hab. Krystyna
Badzian-Kobos

Prof. dr hab.
Jacek Bartkowiak

Lek. med.
Maciej Białas

Prof. dr hab.
Jan Błaszczyk

Prof. dr hab. Grażyna
Broniarczyk-Dyła

Mgr Aleksandra
Chojnowska

Prof. dr hab. Julita
Chojnowska-Jeziarska

Mgr Alicja Cierniak

Prof. dr hab.
Łukasz Chrzanowski

Mgr Piotr Cichocki

Prof. dr hab.
Elżbieta Czarnecka

Prof. dr hab.
Jan Czernicki

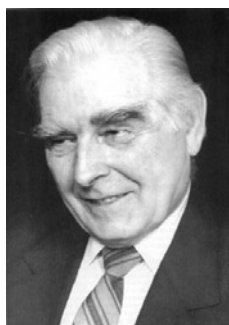
Mgr Iwona Fabiańska
(Kamionka)

Prof. dr hab.
Jan Henryk Goch

Mgr Barbara Grabińska

Prof. dr hab.
Stefan Grudziński

Prof. dr hab.
Antoni Jerzmanowski

Prof. dr hab.
Kazimierz Jędrzejewski

Prof. dr hab.
Michał Karasek

Prof. dr hab. Małgorzata
Karbownik-Lewińska

Lek. med. Maciej
Kędzierski

Prof. dr hab.
Jan Komorowski

Mgr inż.
Witold Kozakiewicz

Prof. dr hab.
Maria Królikowska

Prof. dr hab.
Julia Kruk-Jeromin

Mgr Barbara
Krupińska-Stachera

Prof. dr hab.
Krzysztof Kuzdak

Mgr Balbina Łakoma

Mgr Grażyna
Łukasiewicz

Michał Matyjaszczyk

Prof. dr hab.
Maria Michalska

Prof. dr hab. Elżbieta
Mikiciuk-Olasik

Prof. dr hab.
Marek Mirowski

Prof. dr hab.
Dariusz Nowak

Mgr Izabela Nowakowska

Prof. dr hab.
Tomasz Ochędalski

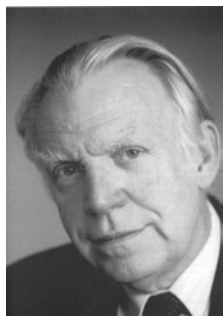
Prof. dr hab.
Zbigniew Orłowski

Prof. dr hab.
Wiesława Partyka

Prof. dr hab.
Elżbieta Pastwa

Prof. dr hab.
Marek Pawlikowski

Prof. dr hab.
Lucyna Pijewska

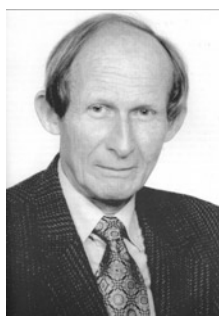
Mgr Jadwiga Piotrowska

Prof. dr hab.
Lech Polis

Prof. dr hab.
Lech Pomorski

Prof. dr hab.
Antoni Prusiński

Mgr Magdalena
Rzadkowska

Mgr Irena Smejda

Prof. dr hab.
Wojciech Split

Mgr Jolanta Stasiak

Mgr Anna Strumiłło

Prof. dr hab.
Stanisław Suliborski

Prof. dr hab.
Anna Szadowska

Mgr Mirosława Szajna

Mgr Helena
Szymankiewicz

Prof. dr hab. Grażyna
Śmiech-Słomkowska

Mgr Krystyna Trzcińska

Justyna Torbiarczyk

Prof. dr hab.
Elżbieta Waszczykowska

Mgr Ewa Wieczorek

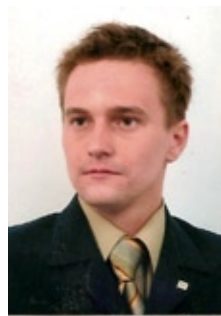
Mgr Katarzyna
Wieczorek

Mgr Bogumiła
Wiktorowska

Prof. dr hab.
Katarzyna Winczyk

Mgr Michał Winter

Prof. dr hab. Magdalena
Wochna-Sobańska

Prof. dr hab.
Halina Wysokińska

Dr Ryszard Żmuda

Fotografie Rady Bibliotecznej Kadencja 2006-2008

Siedzą od lewej: prof. dr hab. Michał Karasek, prof. dr hab. Elżbieta Czarnecka, dr Ryszard Żmuda;
stoją od lewej: mgr Anna Strumiłło, prof. dr hab. Jacek Bartkowiak, prof. dr hab. Grażyna Śmiech-Słom-
kowska, prof. dr hab. Magdalena Wochna-Sobańska, prof. dr hab. Małgorzata Karbownik-Lewińska, prof.
dr hab. Lech Polis, prof. dr hab. Grażyna Broniarczyk-Dyła, mgr Ewa Wieczorek, prof. dr hab. Elżbieta
Waszczykowska, Michał Matyjaszczyk, mgr Izabela Nowakowska, lek. Maciej Białas,
mgr inż. Witold Kozakiewicz

Kadencja 2008-2012

Siedzą od lewej: dr hab. Katarzyna Winczyk, prof. dr hab. Elżbieta Pastwa, prof. dr hab. Jacek Bartkowiak, prof. dr hab. Magdalena Wochna-Sobańska, prof. dr hab. Elżbieta Waszczykowska;
Stoją od lewej: mgr Piotr. Tomasz Cichocki, mgr Izabela Nowakowska, dr Ryszard Żmuda, mgr Anna Strumiłło, mgr inż. Witold Kozakiewicz

Kadencja 2012-2016

Siedzą od lewej: prof. dr hab. Tomasz Ochędalski, prof. dr hab. Łukasz Chrzanowski, prof. dr hab. Marek Mirowski, prof. dr hab. Jan Błaszczak, prof. dr hab. Jacek Bartkowiak;
Stoją od lewej: mgr Piotr Tomasz Cichocki, mgr Katarzyna Wiecezorek, dr Ryszard Żmuda, mgr Anna Strumiłło, Justyna Torbiarczyk, mgr Izabela Nowakowska, mgr inż. Witold Kozakiewicz

Reasumując, pragnę podkreślić, że dzięki ogromnej życzliwości władz i wielu pracowników Uczelni: Akademii Medycznej (1950-2002) i Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (2002-2012), dużej aktywności przewodniczących i członków Rady Bibliotecznej - organu opiniotawczo-doradcze go Rektora, znacznym nakładom finansowym na poszczególne lata kalendarzowe przyznawanym Bibliotece uczelnianej przez Prorektorów ds. Nauki, zwłaszcza na przełomie XX/XXI wieku, właściwej obsadzie etatowej, w tym przez wielu znakomitych fachowców, wśród których na szczególne wyróżnienie zasługują bibliotekoznawcy: dyrektor mgr Jadwiga Piotrowska i wicedyrektorzy: mgr Grażyna Łukasiewicz i mgr Anna Strumiłło, dysponowaniu od 1977 roku samodzielnym gmachem, nowoczesnemu wyposażeniu technicznemu, m. in. w sprzęt audiowizualny, reprograficzny i komputerowy, znacznym zasobom wydawnictw ciągłych i zwartych oraz zbiorom specjalnym, w tym czasopism elektronicznych i baz danych, systemom komputerowym: *Expertus*, *Horizon*, *Symphony*, posiadamy nowoczesny warsztat pracy służący nauczycielom akademickim i studentom elitarniej uczelni medycznej, znanej z osiągnięć w Polsce, Europie i na świecie.

W 2012 roku Biblioteka Uniwersytetu Medycznego w Łodzi jako ogólnouczelniana jednostka organizacyjna, realizowała działalność dydaktyczną, naukową, organizacyjną, wydawniczą i usługową na poziomie europejskim, na miarę potrzeb XXI wieku. Powszechnie wiadomo, że nasza księżnica należy do liczących się bibliotek naukowych w Łodzi, regionie i kraju.

Protokoły posiedzeń Rady Bibliotecznej Akademii Medycznej (1984-2002) i Uniwersytetu Medycznego w Łodzi za lata (2002-2012); Sprawozdania ze stanu i działalności systemu biblioteczno-informacyjnego Akademii Medycznej (1950-2002) i Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (2002-2012) za rok 1983 - [2012]; Statuty Akademii Medycznej i Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (1983, 1986, 2004, 2006, 2008, 2011); Ryszard Żmuda: Biblioteka Główna. W: Sześćdziesięciopięciolate wydziałów medycznych 1945-2010/ [red.] Teresa Pajszczyk-Kieszkiewicz. Łódź 2010 s. 1055-1057; Jadwiga Piotrowska: Biblioteka Główna Akademii Medycznej w Łodzi – ze wspomnień emerytki. *Forum Bibl. Med.* 2010 R. 3 nr 1 s. 560-564; Anna Strumiłło: Biblioteka Uniwersytetu Medycznego w Łodzi miejscem otwartym na ponadstandardowe oczekiwania użytkowników. *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 1 s. 351-361